

SEMANTORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unu comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 2 Bazargic

A B O N A M E N T U L
80 lei anual

Transferările din lege

de Eug. Răducu

Vom ajunge încurând ca în fiecare județ să nu se mai găsească decât 2-3 posturi vacante pentru transferări.

Ce se vor face soții invățători, atât de numeroși la candidaturile vacante?

Vor fi satisfăcuți 2-3, iar zeci și sute vor aștepta detașările și transferările viitoare, aşa că prima dispoziție din legea inv. primar va deveni inoperantă scopului ce a reclamat-o altădată.

In schimb, situația soților despărțiti va continua să preocupe sferele duioase, iar opinia publică va svârni în spasmele de nefericire ale căminelor răsfirate.

Ca un complement la acestea, fatal se va produce următorul reviriment:

1. Apropiera soților devinând inoperantă va rămâne al 2-lea considerent la transferări; iar „gradul”, care a format ierarhia ordonată a corpului invățătoresc, își va ocupa locul din trecut — în fapt și în lege — de prim considerent la mișcările de personal.

2. Zelul căsătoriilor — între invățători și invățătoare — va

scădea brusc limitându-se pe viitor la cele din aceiași localitate, care și-au găsit împrejurările firești deja create, fără un pe aviz de transferare.

Căsătoria nu va mai fi un suport moral pentru infruntarea crizei materiile care adună 2 salarii spre a înlesni o masă, o îmbrăcămintă sau o casă. Ea va sta în viitor în fața altui discernământ, cu totul din alte calcule și poziții diferite de invățământ.

3 Se vor împușna transferările.

4 Numai la detașari vor fi preferați în primul rând soții invățători.

Preludiul celor de mai sus a format hotărârea comitetului central al asociației în consiliul recent din luna Ianuarie: „Gradul cel mai înalt să rămână primul considerent la transferări”.

Cu toată abținerea d-lui D. Toni dela votul acestei hotărâri, în această direcție se va impune modificarea legii invățământului primar în viitor, cu privire la transferări.

Cuvânt și palavră

O caracteristică fundamentală a vremii de față, este foamea de cuvânt.

Intrunirile se țin lanț și se bucură de frecvență mare; cărti și gazete — mai ales politice — se tipăresc zilnic și neenumărate și se mențin fiindcă se citesc.

La oricare și la fiecare pas, există o curiozitate insurabilă după ceva nou, ca formă și consecințe.

De aceea, fiecărui salut, urmează banala expresie: „ce mai e nou?”.

Setea după acest ceva „nou” este o slăbiciune iremediabilă a maselor, pe care, agenții politici o speculează la exces, în orice situație morală — mai ales — s-ar afila.

Demagogia deșanțată, ultimul stadiu al democrației... ideale arătătoare tocmai acest curios fenomen spiritual, și ar consecințele sociale, materiale și morale, ale acestui fenomen, sunt multe și grave.

Înțâi, goana după posibilitatea de a trăi din focul cuvântului; goana după titluri, implicit, situații sociale.

Ia ei se așteaptă mult. Iată cum se exprimă d. profesor Radu Petre în această privință: „Pe cărarea luminată de știință, va trebui să se simtă glasul celui care știe să înștiească, a aceluia care are darul să stârnească vibrațiuni în sufletele copiilor, călăuzindu-i spre fizul activității practice, făcându-i să cerceze și să învească cu nesațiu natura cu tot ce e cuprins în ea.

De remarcat: în lucrarea de care ne ocupăm, d. profesor Radu Petre ne redă numai încercări și experimentări pedagogice făcute în școala românească.

Lucrarea cuprinde 5 capituloare: 1) Programele școalei active; 2) O nouă orientare în pedagogia intuiției; 3) Calendarul scolare; 4) Calendarul florilor și 5) Aspecții educative ale grădinei școlare.

Lucrarea d-lui profesor Radu Petre este de-o valoare incontestabilă pentru noi dascăli și pentru aceasta o recomandăm cu multă căldură tuturor colegilor din județ și în special acelora care se prezintă la examenul de definitivat și înaintare.

Se găsește de vânzare la tipografia „Artistica” P. Mitu-Piștești și costă 30 lei.

Cei care doresc să o procure sunt rugați să ne anunțe spre a face o comandă comună prin librăria „Progresul Invățătoresc”.

I. Lupu-Rădulești

In fond, o ambioție regresivă pentru societate, prin consecințele sale. Pentru morală o ajustează sau o interpretează fiecare cum vrea, disprețuind bunul simț și veritabilitatea morală, iar inteligența și cultura sunt compromise ridicându-se în schimb la rangul de virtute superficialismul semidocților, nepotismul și totă gama reprobabilă a uzanțelor actuale, prin care libera circulație a valorilor în societate este asigurată... se zice!

O perspectivă structurală, nu a complexului ierarhiei sociale, ci numai a unei instituții din acest complex este revelatorie.

Apoi, goana după titluri, refrenul foamei cuvântului, are și altă consecință mai gravă. Prin mijloace a căror logică și morală este sub orice critică, realizează peste posibilitatea de plasare în ierarhia socială, un surplus însărcinător de titraji, cari în lipsa altor ocupații, și în așteptarea eventualelor schimbări de regimuri populează demonstrații politice, pompează veninul urei și desnădejdii lor în situații politice și se pretează la execuția unor roluri de marionete, în jocurile ambicioase și stupidă ale unor idoli mizerabili, imorali, semidocți în realitate — al căror cuvânt și acțiune, seamănă scepticism în psihologia mulțimiei, iar în gospodăria țării, jaf neușinat și săracie. Fără să mai discutăm nădejdile pe care marea mulțime, le mai poate pune în elemente care — silită de imprejurări sau conformându-se unor realități psihice personale sau sociale — din arena circului politic în acea ierarhie sociale, compromise complete moral.

Astfel mii de titraji, candidații pentru câteva zeci de locuri, avocații se sbat în mizerii, dacă călăutarea pâinei zilnice, teologilor li se face părul colelie în prilejul după nepoate de parohi și parohii... iar cămpii înțelenite de rugi și mărăcini, desăvârșesc panorama paraginelui, peste care vânturi din ce în ce mai amenințătoare, poartă refrenul tendinței de a trăi din cuvânt; politica de ciolan, șomajul, comunismul etc.

Nu suntem contra purtătorilor de cuvânt.

Popoarele și civilizația, prin ei trăesc. Dar numărul lor mare, îl urmează la pag. II-a

Alte înfăptuiri în spiritul școalei active

de d. prof. Radu Petre

D-l Radu Petre, un distins profesor de pedagogie, se ocupă cu asiduitate cu experimentări în spiritul școalei active. După experiențe și cercetări a dat publicitatea, în anul 1930, lucrarea intitulată „Experimentări și realizări în spiritul școalii active”.

După alte cercetări și experimentări, eminentul profesor de pedagogie ne prezintă o nouă lucrare intitulată „Alte înfăptuiri în spiritul școalei active” care este continuatoarea celei din 1930.

Chiar domnia sa — în prefață — afirmă: prin această lucrare, nu fac altceva decât să continui preocupările mele din domeniul pedagogiei practice, fiind convins că, principiile pedagogice oricăr de bine ar fi fixate de știința educației, nu și au valoarea dacă nu sunt confirmate și de experiența acelora care lucrează în laboratoarele vieții școlare”.

Desprindem din prefață lucrările un adevăr care merită a fi remarcat: Dacă este greu de crezut o originalitate în laboratoarele de știință pedagogică,

unde se cere o cuprindătoare intuiție, isvorâtă din cultură adincă și din cunoașterea perfectă a realităților sociale, care să dea sbor minții să făurească noi concepții despre educație, în domeniul pedagogiei practice, se pot înfăptui multe lucruri bune, chiar și de cei mai modești invățători; ba se poate întâmpla ca în mintea multora dintre cei mai destoinici pe care-i are neamul nostru, să îlcărească o idee pedagogică nouă pe care știința pedagogică are îndatorirea de a o întemeia și a raționaliza, spre a deveni apoi un bun comun.”

Desigur, pedagogia nouă trebuie ca tot ce se învață teoretic să fie verificat prin practică. „Practica trebuie pusă în concordanță cu știința. Aceasta este un postulat de care trebuie să țină seamă orice doritor de reinnoire în domeniul vieții școlare” spune d. Radu Petre.

Si pentru punerea în practică a pedagogiei școlare cei dintii chamați sunt invățătorii. Ei sunt aceia care trăesc veșnic în mijlocul școlarilor și de-

O SARBATORIRE

urmare din pagina I-a
logica lor dubioasă, superficialismul pregătirii lor intelectuale și lipsa complectă a personalității lor au făcut ca existența lor să constituie un grav pericol național și social.

Care mai este oare, în această situație, garanție unui cuvânt plin de gând și simțire curată în care mulțimea să creadă?

Ce garanție logică și morală mai prezintă opinia „publică”, alimentată și formată exclusiv din aceste elemente?

Cine mai poate crede oare în această opinie publică, care la scurte intervale lansează mediocriță pe care le ridică la rangul de idoli, pe ntruca puțin după aceia să-i întâlnești de-o obrănicie revoltătoare — pe culoarele instrucției sau la boxa acuzațiilor, tărății aci, de interes murdare meschine și pe care le-au deservit.

Foamea de cuvânt ar fi îmbucurătoare, dacă raportul dintre calitatea și cantitatea cuvântului n'ar fi invers proporțional.

Cantitatea crește, iar calitatea scade pentru că propovăduesc toți nechematici. Toți neisprăviti sunt accesibili cîmpului politic, unde această foame este mai accentuată. Nimeni nu vorbește când trebuie și chiar când vorbește, nu face aceasta cu conștiința clară că împlineste o misiune care va folosi și colectivității.

Trăim azi într'o lume falșă; într'o lume ideală, imbulzeala după păinea din cuvânt n'ar mai fi.

Și lumea aceasta ideală, va fi o realitate, în măsura în care, tânără generație și marea multime, va ajunge să despartă cuvântul de palavră.

Emil Mutulescu.

Nu este vorba de o sărbătorire oarecare, ci de sărbătorirea unei personalități de elită — în aderatul înțeleș al cuvântului — care se numește Romain Rolland.

E un eveniment destul de important, care nu poate trece fără a fi evidențiat, întrucât fericitul care a ajuns vîrsta olimpică de oproape 70 de ani, e un reprezentativ bine definit al lumii moderne de azi.

Istoria, în cursul ei deasupra omenirei, acordă căteunora dintre pasagerii vietii pământești distincții de învidiat; fie prin calitățile rare sau vastitatea și multilateralitatea activității, fie prin longevitate. Desigur, o excepție-binemeritată — s'a făcut cu Romain Rolland, care a fost înzestrat cu un spirit pătrunzător — prin care și-a însușit o cultură vastă și a desfășurat o activitate multiplă și intensă precum și cu o viață destul de lungă. Nici că se poate o recompensă mai potrivită, nici că se poate o încrustare mai adâncă și mai reliefată pe filele istoriei eterne.

Cu această ocazie fie-ne îngăduit să evidențiem viața, opera, ideile și realizările acestui mare om, care reprezintă modernismul secolului XX-lea.

S'a născut în anul 1868 în localitatea Clamecy. Părintii săi l-au îndrumat pe drumul științei, cu toate că micul Romain dovedea mare înclinație spre arte și în special spre muzică. Din indemnul tatălui său s'a înscris în 1886 la politehnică și, concomitent, a urmat și literile, pe care le-a studiat cu multă dragoste și pasiune. Drept răsplătit pentru studiile sale și-a trecut cu succes doctoratul în litere în 1895 tratând teza: „Originile teatrului lîric modern”. Dragostea sa pentru literatură l-a îndemnat să ajungă — mai târziu — literat și dramaturg consacrat în literatura franceză.

După ce a obținut doctoratul i s'a incredintat catedra de conferențiar la Istoria Artelor dela „Ecole Normale” unde a activat și ca muzicograf.

In 1898, Romain Rolland a dat

la iveală prima să producție artistică, piesa Aert. După această încercare au urmat o serie de lucrări, în cea mai mare parte filosofice: *Triumful rațiunii* (1899), *Danton* (1901), *14 Iulie* (1902), *Teatrul poporului* (1903), *Va veni timpul* (1903), *La Montespan* (1904).

Potrivit înclinației sale artistice și muzicale a cercetat viața artiștilor și muzicanților celebri, despre care a publicat studii și biografii foarte interesante: *Viața lui Beethoven* (1903), *Viața lui Mihail Angelo* (1905), *Muzicieni d'Aujourd'hui* (1908), *Muzicieni d'Autrefois* (1909), *Hendel* (1910), *Viața lui Leon Tolstoi* (1911), *Voyaj muzical în fața trecutului* (1920).

In literatură o rămas nemuritor prin valoroasa capodoperă „Jean Christophe”, scrisă între anii 1905-1909, prin care s'a făcut cunoscut lumii întregi. Romanul acesta, scris în 10 volume, evidențiază admirabil dragostea lui Romain Rolland pentru idolul său scump „muzica”.

Romain Rolland a încercat să întruchipeze aspirațiile, iubirile și urile, într'un erou a căruia viață a deschis-o. In „Jean Christophe” a vrut să realizeze „Weliburgurul” (cetățeanul mondial) al romanticismului german. Deasupra rasei și-a naștunilor, caută să înghebe în el, prin „divina Muzică” o sinteză a Occidentului și dacă înțelegem prin Occident numai pe acel modern trebuie să spunem că a reușit... adică, Jean Christophe rezumă Occidentul acela care înseamnă ceva mai mult prin pasiune, sentimentalitate morală, decât intelectual pură. „Jean Christophe” e și-a spinării a înțregei opere a lui Romain Rolland. Tot ce a scris se situaiza numai față de dânsul ca niște cantece secundare față de muntele central. E un fel de portretizare în genul lui Plutarc, în care o grija de fiecare clipă pentru eroism susține tot personajul.

Opera s-ar fi putut reduce exact la jumătate, deoarece cealaltă e numai polemică de un in-

teres strict momentan, contingent, pe care scurgerea timpului a minicit-o Oriunde însă vorbește de muzică. Rolland e desăvârșit, și momentele de creație ale muzicanțului Jean Christophe, deșteptarea înceată a geniului său latent, suvoiul muzical care crește, sunt realizări definitive, ca și paginile pregnante ale copilăriei.

A scris și o lucrare umanitară intitulată: „Au dessus de la melee”. (De-asupra încăerărei în care ne apare ca partizanul păcii, dar prea încrezător în ceiace reprezintă. Criticată de unii, admirată de alții, lucrarea lui Rolland a însemnat ceva pentru vremurile critice de atunci. Apucând pe calea aceasta a devenit aderent convins al internaționalei III-a și s'a împrietenit cu Lenin de care s'a despărțit în timpul războiului.

In timpul războiului a scris: „Către popoarele însângerate” (1917) și Breugnon (1917).

După război a mai scris o mulțime de lucrări: Clerambault (1920), Precursorii (1924), Focul dragostei și-al morții (1925), Mahatma Gandhi (1926), Les Leonides (1928) precum și o serie de volume intitulate „Anette et Sylvie”.

Tot după războiu a început să se ocupe și de politică, lucru ce nu-l făcuse până atunci.

In 1916 i s'a decernat premiul Nobel, ca binemeritând pentru munca titanică și rodnică, luminată de idei și convingeri strălucite, încununată de rezultate frumoase.

Desi Roland e un scriitor sentimental și moral a luat contact și cu civilizația pur intelectuală; altfel nu se explică incursiunea sa în domeniul tradițiilor orientale, dovedită prin următoarele lucrări: Viața lui Gandhi (pe care-l consideră animatorul Indiei Noi), Viața lui Ramakrishna (reprezentantul spiritualității hinduse) Viața lui Vivekananda — elevul lui Ramakrishna.

Secretul operelor rollandiene se crede a fi Afacerea Dreyfuss, care l-a interesat pe Romain Rolland de aproape fiind un luptător fervent în această direcție.

Toată viața și opera lui, ulterioră afacerii Dreyfuss, au fost

Citiți ziarul
„SEMANATORUL”

Nuvela în... extremis

Fenomenele — indefinibile de natură lor — care la prima vedere par niște paradoxe, în urma unei observații mai atente, încep să îmbrace haină lor adevărată. La fiecare pas, în rîmul timpului ce străbatește se întâlnesc astfel de fenomene. Si parcă-i și încrucișe! Mintea nîmănuiește în acest secol zis al „vitezei” și adăugăm, al tuturor turpitudinilor și posibilităților, nu mai are timpul necesar cerului de anumite probleme, pentru ca să fie rezolvate căt mai temelnic și căt mai cu gust.

Se pare că principiul — relativ la maximum de randament — care în mecanizarea fenomenelor fizice se aplică cu deplin succes, cauță, să se impună și în unele direcții, cărora numai bine nu le cauzează. Timpurile care altădată au însemnat eroism în viață culturală a omenirii, azi par în mintea tuturor un basm cu trăsături metafizice. Nimeni în această epocă de desmăt cultural nu-și mai închină viața unei idei. O astfel de atitudine ar fi lăsată drept aberație, consecință legitimă a unei lipse de înțelegere a tutului ambient. Diletantism integral în toate.

In preocupările spiritului omenesc în afară de unele cazuri izolate, pri-

mează economicul și politicul. Aceste două — economicul și politicul — sunt manifestări care par a cuprinde tot ce poate avea omul, acest animal superior — mai de preț. Celelalte preocupări capitulează pe timp ce căști-găm un loc mai înaintat în vreme. În deosebi economicul, azi domnește cu prerogative absolute. Moda iarăși, această hidră ce în toate timpurile își are plonieri ei, pe lângă toate celelalte racile, caută să ne guverneze. Si izbutește îndată așa e croilă mentalitatea spelei umane. Gustul omenesc din toate frâmânările sufletești — indiferent de natura lor — ia cea cea mai nouă, cu toate că valoarea intrinsecă a lor poate să fie de-o factoră inferioară celor premergătoare. O remarcă, ca o completare a acestei aserări, trebuie făcută. Voga (la vogue) unui anumit lucru, a unei anumite creații pare să fie de scurtă durată. Seta, aviditatea individualului de nouățate este boala vremii. Scurta durată de care am amintit, în unele împrejurări e bine venită, iar în altele nu cauzează decât desechilibrul și promiscuitatea. Dacă acest fenomen de scură durată s'or aplica, sau mai bine zis s'ar întâmpla și problemei

ce am ridicat-o în aceste rânduri, ar fi ceva îmbucurător; nu pentru că nu satisfacă pe mine, ci pentru că ar veni în ajutorul unei spețe ce poate fi mulți admiratori.

In rezumat; moda în general și economicul în special, aceste două condiții dirijeză întreaga activitate omenească în acest ev, unde fatal trăim. Acestea li-se justapune într-o mai mică măsură utilul. Categoric, că dacă cele două condiții dau tonul în toate creațiunile, fatalmente vor călăuzi, sau vor fi determinante și în literatură, pictură, sculptură, etc. După felul cum am pus problema, din felul cum am aranjat premisele reiese că, creația artistică e în funcție de economic, sau cu alte cuvinte, de ban. Nu cred să se erijeze cineva în numele nu știu căre-i teori să susțină astfel. Excepții, ordinea cronologică a timpului ne poate da, dar prin însăși calitățile lor scumpe ele sunt prea rare ca pe bază lor să putem creia legă. Un Goethe, un Schiller, un Descartes, un Byron sau un Kant au avut tot confortul material ce li-se cerea pentru a se ridica deasupra tuturor mizeriilor zilnice, având consecințe fără precedentă, creația operilor ce vor rămâne adevărate perle ale gândirii omenesti.

După cum se declanșează din cele

spuse, creațiunea literară este în funcție de bani. Acest paradoxal lucru la primele constatări, își găsește acăllunea în nevoie firești ale vieții. Elementele cele mai indicate, dacă nu sunt prea categorice, sunt prin excelentă pauperizate. Degeaba va avea X înclinație spre poezie sau Y spre esse-uri, pentru că grija pântececului îl va îndemna să se travestească scriind celace timpul îi cere, adică moda — subordonându-se astfel publicului cititor, înversând forța rolurile. Înlămpinarea a făcut ca să fiu martor ocular la un lăpt destul de tragic, alunci cănd cele mai însemnate edituri din București au refuzat editarea unui grup de poezii, care datorită felului în care erau scrise, întreceau cred că mult bâlbâilele ce apar săpătămânal sau lunar, prin folie purtătoare de slovă; pe motiv că nu se mai citeșc. „Dacă ar fi roman, chiar de-o inferioară factură, l-am editat și îndată aici se citeșc numai romane”. A vă edita înseamnă să riscăm dar negustorii nu permit aceste lucruri! Odios răspuns! În acest fel de răspuns rolul editorului nu-i decât „negustor”. Ce poate face un astfel de om în situația de față? Este forțat să se modeleză după cum cere lumea, să lupte cu el pentru a-și putea agonași cele indispensabile

determinate în întregime de aceasta.

Răsărit la răscrucerea unor opinii și curente destul de opace și puternice pentru vremurile noastre, Romain Rolland reprezintă aspirațiile timpului și societății sub toate aspectele: social, etic, estetic și intelectual.

Ca teoretician se clasează alături de marii scriitori democrați: Rousseau, Victor Hugo, Leon Tolstoi, etc. Dar dacă Romain Rolland ar fi fost numai un teoretician ar fi trecut între mulți alți scriitori ai democrației. Aceste aspirații însă, s-au altoit la el pe un temperament extraordinar de cald, de generos, de comunicativ, care smulge o adeziune de la ceterior oricât de puțină înimă ar avea (Gh. Ionescu).

Romain Rolland este un umanitarist sentimental, o expresie a intelectualismului, care caută să evite rigurozitatea din firea umană prin valurile sonore ale muzicii. La baza umanitarismului lui stă o cultură vastă, formidabilă. „Un secol și jumătate de civilizație europeană se exprimă prin el. In „Jean Christophe“, Roland reuneste adâncimea germană, claritatea și vivacitatea franceză, cu simțul formei și al nobeleței italiene“.

El tinde spre avea formulă de „Cetățenie mondială (Weltbürgerschaft) care a fost un leit-motiv al romanticismului german și în special al lui Schiller. Din opera și ideile sale reiese că e continuatorul a diferite mișcări europene, care au ca trăsătură comună, antitradiționalismul: a doctrinile democratico-umanitare ale Revoluției franceze, b) Aufklärungul german, c) muzica romantică și d) estetismul tolstoian.

Privindu-i în general viața, opera, ideile și realizările, conchidem: Romain Rolland e reprezentativul modernismului actual sub toate aspectele lui, e un umanitarist sentimental, un democrat teoretic și temperament muzical. Datorită vastității și formidabilității culturii sale a creiat opere și realizări demne; s'a remarcat ca scriitor, literat și dramaturg, a strălucit o catedră universitară la Sarbona.

De aceea, istoria trecând peste Romain Rolland i-a rezervat un loc printre personalitățile ce elibă ale lumii.

I. Lupu-Răjlețu

Insemnări

Din ochii tăi adânci ca marea Cuminți întunecați și mari Săgefi ce-aprind mai mult credința Tăcerea-mi tulbură!... Si ființa Intreagă, plină, se agață De această flacără de viață! Si-ca un strop de apă rece În vară pentr'un călător Privirea ta-mi strecoară'n suflet Fiori și taina neînțeleasă A fulgerului trecător!..

*

Tu știi ce dulce e iubirea!.. Si când grăbit—arunci privirea Săncrucișeze pe a mea, Nădejdi ascunse aprinză în mine Si nu mai vreau nimic în lume... Tu singură ești lumea mea.

*

E mort în mine orice chin Căci înima-ți îndrăgostită —Ca și albina după floare— Nu mi-a lăsat o tulburare!.. Ai strâns în ea orice suspin.

*

Iubește-mă!.. Si'n pacea sfântă A serilor de iarnă lungi, Tu leagănă mereu, tacută Si cântece de dor să'ndrugă Iubirei noastre'n stripate In goana anilor ce trec.

*

Și'n inima-ți îndrăgostită Focul să-l tii mereu aprins, Să nu se stingă—cum apune In lume orice vis.

Emil M.

Către colegi

Colegele și colegii sunt rugați să ne trimită articole care să oglindescă cât mai multe chestiuni învățătoarești. Despre celace ne interesează pe noi dascălii se poate scrie foarte mult, întrucât sunt foarte multe probleme de actualitate care trebuie desbatute.

NECROLOG

In noaptea de 4 spre 5 Februarie s'a stins din viață colegul Mustafa Abduraman.

S'a stins pe neașteptate deși avea încă multă dragoste de muncă. A părăsit lumea pământescă, pe soția și prietenii săi, după o activitate dăscălească de 30 de ani.

Mustafa Abduraman s'a născut pe pământul Dobrogei la 20 Iulie 1886.

Scoala primară a făcut-o la Medgidia iar studiile secundare la Constanța. După terminarea cursului secundar și-a continuat studiile la școală normală superioară din Istanbul.

Pe baza studiilor sale, M. Abduraman putea să ocupe un post însemnat în învățământul secundar din Turcia, dar a preferat să revină în mijlocul acelora dintre care se ridicase, pentru a contribui cu toată puterea sa de muncă și învățătura ce o căpătase la îndrumarea și luminarea masselor din Dobrogea.

In anul 1909 a fost numit profesor la gimnaziul musulman din Constanța iar după aceia a trecut la seminarul musulman din Medgidia unde a funcționat până în 1914. In anul 1914 a părăsit catedra de profesor dela seminarul din Medgidia și s'a înrolat ca dascăl în orașul Bazargic unde a contribuit cu toată dragostea la luminarea tineretului musulman.

A funcționat întâi la școala No. 1 apoia trecut la școala primară turcă „Numune“ unde a funcționat până când moartea nemiloasă la secerat dintrę noi.

In timpul campaniei din 1916-1916, Mustafa Abduraman a trecut de pe catedră pe front unde a luptat ca un brav ostaș, alături de soldații noștri, și pentru care motiv a fost și decorat.

Ca învățător punea mult suflet și multă dragoste pentru luminarea tinerilor ce-i erau încredințați.

Drept răsplătit pentru munca sa, sub trecuta guvernare liberală, a fost numit inspector la școlile confesionale musulmane. Atunci, prin intervenția lui s'a înființat foarte multe posturi de limbă turcă iar învățătorii de limbă turcă au fost trecuți în bugetul statului.

A tradus cărți din limbă română în limbă turcă de care se folosesc învățătorii și elevii turci.

Trecând din viață pământescă în necunoscutul imperiu al morții, Mustafa Abduraman lasă un gol resimțit în învățământul confesional musulman.

Cu această ocazie transmitem indurării soției a defunctului sincerele noastre condoleanțe.

Fie-i țărâna ușoară acelaia care a fost Mustafa Abduraman.

Semănătorul

Răutăți

Unui tip de femeie

Doar fiindcă te-ai simțit vizată Te-ai hotărât să'ntepi, surată. Dar, oricât te-a frâmântat chinul, Constat că prea fi-e slab veninul!

Lui T. P. fire impresionabilă care a prevăzut chilia D-nel S.

A nu se greva bugetul Era ordin scris; dar dânsul, Nepuțaud suportă plânsul, Il suportă... comitetul!..

...și încă o stea... (fragment)

Tu ai fost astru cu renume Dar lumea a fost prea ingrată.. „Atunci“ nu te-a cam văzut nimeni, „Az“ nu te cred.. c'ai fost.. odată!.. Orică (tardivă?)

MEM.

Dela redacție

Calabatorii noștri sunt rugați să ne trimită articole scrise cîte și pe o singură pagină a hărției. Articolele scrise pe amândouă paginile nu se iau în considerație.

* Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Revista „Sănătatea“

A apărut numărul 1, anul al XXXVI-lea, din revista „Sănătatea“. Acest număr este un adevărat gluvaer întrucât cuprinde articole foarte interesante scrise de cei mai destiniști profesori-doctori.

După trei decenii și jumătate de muncă intensă și asiduă pusă în slujba cultivării maselor față de noile probleme medicale, „Sănătatea“ a pășit în al XXXVI-lea an de existență.

Condusă de destoinicul Doctor Sigmand Sigma, revista „Sănătatea“ s'a menținut totdeauna la înălțime și nu a început o clipă de a fi sfătuitorul și îndrumătorul tuturor celor ce au ascultat-o.

Redacția și Administrația: Str. Triumfului Nr. 7—București V

vieții. Iată cum și aici interesul mercantil frizează. Azi când o lucrare este pusă pe piață spre a fi luate de publicul cititor, i-se dă un titlu că mai sugestiv și aceasta numai pentru a se vinde. Se vorbește că un scriitor al nostru la prezentarea unui manuscris pentru tipărit, a prezentat editurii peste 50 — 60 de titluri sugestive, din care editorul să-și aleagă. Ce rațiune puteau avea acest număr de titluri decât cea amintită. Acestor cauze cred că se datorează, dacă nu moartea, vegetarea unei specii din genul epic al literaturii și anume—nuvela.

Afară de rarele cazuri izolate care și acestea se pot număra pe degetele unei mâini nu poate fi vorba de-o astfel de producție literară.

Pe lîc, pe celo, în cîte o revistă de specialitate, din lună în lună, sau în cel mai fericit caz săptămânal apare cîte o nuvelă, concepută și acela în aşa fel că și vine desugest cînd-o! Această specie literară, nobilă de-altele prin felul ei—n'a rămas să o cultive decât funcționarii de prin birouri, în orele libere și elevii din ultimele clase de liceu. Cu acești falși mucenici care prin accident au putut servi nuvelă, nu poate fi multumită nuvelă. Se poate ea menișine în rândul celorlalte, creașuni cu

care este înrudită? Aceasta este categorica întrebare ce trebuie să ne-o punem, date fiindu-ne circumstanțele în care se găsește. Răspundem, nu! Nu, fiindcă acest gen difficil cere atâtă cumpănlire, atât spirit de proporție și, alătura alegere încât nu orice neîmpărat poate să o terfelească. Avem așa scriitori care poate până la prezentarea primului roman nici nu s'au gândit la literatură. Accidental i-a făcut scriitor și mai ales o nefericită inspirație.

Cred că un romancier, și am același sărie și opinii, nu poate deveni desăvârșit până nu trece prin purgatoriu ușvelei.

D-1 Cezar Petrescu, Liv. Rebrenanu, Gala Calaction și mult regretul Gib. Mihăescu prin nuvelă au ajuns la maturitate literară dându-ne astfel cele mai de efect romane. Nuvela e un satelit al romanului, dar totuși romanul s'a născut prin și din nuvelă. Când așa nu mai face nimic, sau dacă sunt, sunt foarte rare, și cînd assistăm la acest lamentabil spectacol,—tentativa de-a pieri un gen literar așa de frumos,—ni se umple sufletul de durere cuprinzăndu-ne un regret, având în același timp prilej de-a ne aduce aminte cîteva nuvelă care formează neînlăturate pietre ale literaturii noastre.

Cine dintre cei cunosători de literatură, nu-și aduce cu deosebită placere aminte de „Irinel“? Cui nu i-se impletește înima de teamă când își reamintește sentimentele depăñate de D-1 Liv. Rebrenanul în nuvela „Haiticul de lup“? Care dintr-o nu simte un dispreț pentru avari ciind pe „Hagi Tudose“ al lui Delavrancea? Multe gusturi rafinate în ale literaturii au fost satisfăcute de acest gen literar, atunci când erau scrise de conde de competențe. Ciind pe „Popa Tanda“ al lui Slavici, fiind sărac un pic de curaj și sărac stramură de inițiativă, duhul acestor două calități se înfiripează în tine. Nu trebuie să uităm nici nuvelile D lui Al. Brătescu-Voinești care au alins cea mai autentică perfecționare. Se mai găsesc azi nuveliști de talia celor citiți? Mai poate egala cineva în nuvelă pe C. Negruțiu? Cine va mai pune creația opere din acest gen care să echipeze cu „Alexandru Lăpușneanul“? Deodată nu cred, dar rezervă viitorului orice posibilitate, și aceasta penitru nuvela nu-și mai are nici celiștori și nici slujitori. Azi nu se mai găsesc oameni care să moară în slujbă și de dragul unei idei. Tot ce se face azi, se face pentru bani. „Ce se vinde lucră, ce nu, fie ori căt de prețuit, de puțini înseleatori, nu

vom lucra“. Așa vorbea un literat prelins, care făcea pe romancierul înainte de-a să compună o c. p. In acest timp când în sezonul literar romanele apar ca ciupercile după ploae, nimeni nu a avut curajul să tipărească nuvelă decât un oarecare M. D. Ioanid dela Craiova. Nu știu sub ce formă au fost publicate! Pe cont propriu sau editate de „Adevărul“. E o chestiune interesantă...

El aruncă ca o ironie în publicul cititor cu două volume de nuvelă, care sunt de-o extremă delicateță și scrise cu un deosebit gust artistic-literar. Cei indicați nu trebuie să lasă nuvela să piară. Este o datorie a lor dela care nu trebuie să abdice. Orice motive să arăta nu trebuie să învingă pe cele de datorie. Înțând treză și ducând către perfecționare acest gen, în care nu oricine poate scrie mai mult decât o satisfacere a unei datorii, este o sacrificare—esta având în vedere împul.

Să fie de dogmă, spusele unui om al cărui nume nu-l pot găsi acum, acelora ce vor să deservească literatura și mai ales acelora ce posedă acest exceptional dar: „Trebuie să trăim prin sacrificiu, să ne înălțăm prin sacrificiu“.

1 Febr. 1936

Cronica noastră

Stiri

Examenul de definitivat se va ține irevocabil în lună Aprilie a. c.

La acest examen se vor prezenta: 1) Toți învățătorii care au azi titlul provizor și 3 ani servit efectiv în învățământ; 2) Cei care au căzut la examenul trecut.

Candidații trebuie să se conformeze art. 118 din legea învățământului primar; să facă dovedă că:

a) Au predat o la școală completă cu 7 clase, cel puțin un an.

b) Au avut o frecvență regulată de elevi.

c) Au alcătuit și ținut în ordine carnetele individuale ale elevilor și au ținut la zilele textele de pregătirea lecțiunilor.

d) Au participat la 15 șezători culturale la care să fi ținut cel puțin 6 conferințe cu caracter local (cultural-social-economic).

e) Au predat la cursul de adulți.

f) Au făcut coruri cu elevii.

g) Au predat: învățătorii lucrul manual sau practica agricolă cu băieți; iar învățătoarele lucrul de mână și gospodăria la fete.

Candidații vor înainta cât mai urgent, revizoratului școlar dosarele cu actele doveditoare că au stagiu cerut și că îndeplinește condițiunile art. 118, aliniate: a, b, c, d, e, f, g. Cei care nu vor prezenta dosarele complete nu vor fi admisi la examen.

In noua lege de organizare a agriculturii învățătorii și preoții sunt socotiti ca agricultori. Ca atare se vor bucura de avantaje în circulația proprietății.

Reverindu-se asupra salarizării preoților — nedreptății în ultima măsură de salarizari — ne bucurăm și noi de dreapta reparație făcută. Felicităm pe cei trei expoziții care au produs intervenția: Pr. B. Zaharescu, G. Teodosiu și C. Angelescu.

Articolul „Să nu mai facă politică“ al președintelui nostru, D-l E. Răducu, publicat în pag. „Curentului“ din 20 Februarie a. c. a produs o lămurire deplină și a înviorat învățătorimea conștientă de menirea sa socială.

Mulțumirile primeite fac această dovadă.

D-l E. Răducu, președintele nostru, roagă pe toți colegii să înfințeze căt mai multe cooperative școlare și să întărescă asocierile celăjenilor în cooperativele și băncile populare existente. Asanarea cooperării în urma conversiunii datorilor va reînvia acțiunea de credit în masa celor mulți; cooperativele școlare vor face educația viitorilor celăjeni.

Aceasta, drept răspuns al acurilor capitaliste pornite cu surse împotriva cooperării și susținătorilor ei.

Biblioteca Învățătorilor este deschisă în fiecare zi și servește cărți și colegerilor dela sate. A fost instalată în localul școalei nr. 3 din Bazargic, dându-i-se organizația cea mai modernă.

Campania față și ascunsă, dusă împotriva învățătorilor de elementele interesante ca să trăiască

din politică, se demască îci și cel mai ales în provincie, unde apașii presei sunt mai idioți și mai flămândi.

Din cele 30 localuri de școală noi, 6 au început să funcționeze. Restul de 24 mai au încă lucrări de făcut. În primăvară se vor termina toate, dându-se funcționările.

* Primăria orașului Bazargic și-a înșisit proiectul de construcție al localului școalei primare Nr. 4. Așteptăm accelerarea lucrărilor.

* In preajma alcătuirii bugetului pe 1936-37, ca în toți anii cifrele biroului din Ministerul de finanțe ezită să se concorde cu nevoile imperioase ale învățământului. De aceea profes. secundari se strâng în consfătuiri, își trimiț reprezentanți în audiențe și asvârl formula gravă „a grevei“ ca măsură de obținere a unui rezultat mai multumitor.

* *D-l Eug. Răducu, președintele asociației noastre a fost convocat în consiliul asociației generale la București în ziua de Duminica 1 Martie a. c. pentru problema extrem de importantă și urgentă: „Situația învățătorilor în legătură cu viitorul buget“.*

* Domnul profesor dr. C. Angelescu fiind suferind de câteva zile, toată învățătorimea se roagă pentru grabnică să însănătoșire spre a-l vedea la Ministerul școalelor supraveghind, incurajând și accelerând activitatea rodnică a învățământului românesc.

* La revizoratul școlar Caliacra, plată gradațiilor aprobată prin statuță suplimentară, este pe sfârșite. Învățătorii jud. Caliacra nu mai au nicio restanță de plată din trecut. Lî s-au dat bonurile pentru salariile restante din 1931, cum și cele din 1932. Lî s-au distribuit titlurile pentru împrumutul dat Statului și așteaptă îe viitor numai regulata achitare a salariilor.

* S'a intervenit la Minister pentru accelerarea inspecțiilor speciale pentru înaintarea la gr. II. Cerem și pe această cale terminarea inspecțiilor ce au mai rămas.

* D-l revizor școlar I. Nedelcu a depus la Minister toată situația învățământului primar din jud. Caliacra. Încurând se va prezenta și D-sa la Minister pentru a lăsa confirmarea și a se face publicarea locurilor vacante la transferări.

Cărți necesare

Recomandăm cu multă căldură tuturor colegilor din județ. Iucările domnului profesor de pedagogie Radu Petre:

1) Problema interesului și metoda centrelor de interes — Lei 45

2) Experimentări și realizări în spiritul școalei active (1930) — Lei 80

3) Rolul învățătorului ca factor de îndrumare socială — Lei 20

4) Alte experimentări în spiritul școalei active — Lei 30

5) Conducerea de sine a clasei — ediția II-a — Lei 50

Cei care doresc a le procura să ne trimitem adeziunile, îndcând lucrările, spre a le comanda prin librăria „Progresul Învățătoresc“.

CULTURALE

Alexandria

Duminică 19 Ianuarie în satul Alexandria în asistență d-lor: I. Nedelcu revizor școlar și I. Mitulescu, subrevizor, cum și unii publici numeros, a avut loc desfășurarea ședinței cercului cultural „Abritus“.

In partea întâia, înv. Constantinescu-Alexandria a predat la cl. II din intuție. A vorbit apoi înv. Stoica-Paragic, facând recenziea lucrării d-lui I. Gabrea „Individualizarea învățământului“.

In continuare, înv. Em. Mutușescu insistă asupra necesității metodului biogenetic în predarea științelor naturale iar înv. Constantinescu — Camilaru și Onea, asupra exercițiilor intuitive.

D. Revizor școlar Nedelcu, în complectare, vorbește despre individualizarea practică a învățământului. D-sa stăruie asupra cunoașterii individului, prin mijloacele necesare; fișe pedagogică și experiențe posibile în mediul social respectiv; asupra materializării acestei probleme prin creare în sănul școalei și clasei de grupe de elevi în conformitate cu psihologia și inteligența lor, cu felul lor personal de a fi. In continuare, D-sa insistă asupra consecvenței învățătorului în misiunea sa, consecvență cu repercusiuni îmbucurătoare pentru educația școlară și socială.

Deasemenea, combate înlesnirea circulației unei valori sociale cu cultură unilaterală, educație în sensul ei unic veritabil și superior, presupunând personalitatea care la rândul ei impune desvoltarea la maximum și armonică a tuturor aptitudinilor individuale, spre a putea exercita un comandament conștient și infailibil, din postul ce ocupă în hierarhia societății.

Principiul democratizării, aplicat, dă rezultate nefaste dacă utilizează valori unilaterale, ele putând fi prinse în angrenajul vieții sociale furtunoasa și impuse în posturi pentru care idiosincrasia lor, pregătirea lor spirituală, nu-i indică în nici un caz. Un literat consacrat, poate fi un didactician submediocru; un inginer ireproșabil, un moralist sau literat super-superficial; un savant istoric, un om politic detestabil, etc. etc... Apoi D-sa discută chestiuni de ordin administrativ școlar.

După amiază, cu un fast tradițional în acest sat, ședința publică s'a desfășurat într-o atmosferă de contemplație și revelație chiar, cu un program bogat și variat, din a cărui execuție, singura concluzie obiectivă, este că la această școală se muncește intens și sistematic. Desprindem din programul ședinței publice: cantece naționale și populare pe 2 și 3 vocile, jocuri naționale și de grație și piese școlare. Urctorul fermecat admirabil executate și interpretate.

La sfârșitul programului d. director școlar V. Secheru, subrevizor școlar, aduce mulțumiri oaspeților și sătenilor de al căror concurs totdeauna s'a bucurat în

plenitudinea cuvântului.

Școala primară Alexandria, pe drept cuvânt, merită a fi situată printre „școalele de frunte“ ale județului.

Bazargic

In ziua de 23 Februarie a. c. s'a ținut a treia conferință a cercului cultural „Regele Ferdinand I“ la școala primară № 1 din localitate.

La orele 10 dimineață a avut loc ședința publică în sala teatrului „Modern“ în fața unui auditoriu destul de numeros și select. Serbarea a fost deschisă prin rugăciunea „Tatăl nostru“ intonată de elevii școlii primare № 1 sub conducerea pr. D. Popescu. După aceia d. Emilian Papazissu, directorul școlii primare № 1, a vorbit despre „Importanța serbărilor școlare“. In introducere, conferențiarul a evocat frumusețea și farmecul copilăriei, într-o formă poetică incununată de splendide alegorii și comparații. După aceia, d. Papazissu a arătat importanța serbărilor școlare, insistând asupra acestui punct. Drept încheere a mulțumit spectatorilor pentru bunăvoiețea cu care au răspuns, prin prezența lor, la această manifestație culturală.

S'a desfășurat apoi programul serbării, select și variat. Am ascultat coruri frumoase (Am o pipă, Toarele, Trăiescă România Mare), recitări distractive și instructive (Cântec, Strămoșii, La poliție, Scrisoare lui Dumnezeu, etc.) Nis'a prezentat un frumos tablou „Tabloul Florilor“ și un ansamblu de gimnastică.

S'a jucat piesa de teatru „Țăranul boier“.

N'a lipsit din program dansurile naționale, executate de către elevile școlii, în frumoase costume naționale, sub conducerea d-nei Adalgiza Pleș (Banul Mărcine, Romanul, Tarina). Micuții școlari, în costume medievale, au executat baletul „Cadrilul“ care — deși lung — a plăcut prin finețea costumației și varietatea figurilor.

Cu prilejul acestei manifestații culturale învățătorii școlii primare № 1, au dovedit multă dragoste de muncă pusă în slujba culturalizării masselor.

La orele 15 s'a ținut ședință intimă, în localul școlii primare № 1.

Colegul Ion Olteanu, învățător la școala primară № 3 din localitate a ținut o lecție de cetire la clasa II-a cu subiectul: „Pățania lui Gheorghis“. Propunătorul a depus mult suflet în predarea lecției și a știut să transpună pe școlari, după momente, prin povestirea duioasă și impresionantă.

D-l Marin Bărbulescu, învățător la școala № 1 s'a desvoltat conferința: „Interes și stărije; legătura cu educația voinei“. Conferențiarul prin citate și exemple, a definit interesul și sforțarea, care au format în lumea pedagogică două școale aparte. Ceia i-a scăpat d-lui Bărbulescu din vedere a fost concilierea dintre școala efortului și a interesului pe care o definește foarte bine pedagogul american John Dewey în pedagogia sa pragmatistă.

Că o complectare a conferinței colegului Bărbulescu, d. Ahile Constantinescu face o expunere asupra problemii interesului în școala românească și în special în școala primară din Dobrogea Nouă. D-l Constantinescu, un cunoscut dascăl dobrogean, a dat sugestii interesante bazate pe experiențele domeniile sale în domeniul școlar.

D. Ion Păunescu, învățător la școala № 1, a vorbit despre: „Studiul individualității și fișa individuală“. Bazat pe experiențele și studiile făcute la școala de aplicație de pe lângă școala normală din Deva, alături de cunoscutul profesor C. Sporea, d. Păunescu a expus conferința cu mult tact și cu lux de argumente. Domnul a insistat asupra metodelor întrebuițate în studiul copilului și a dat îndrumări de felul cum trebuie să se alcătuiască o fișă individuală.